

Ympäristö- ja rakennuslautakunta 12.09.2024 § 107

§ 107

Ympäristö- ja rakennuslautakunnan esitys talousarvioksi ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2025–2027

Valmistelijat / lisätiedot:
Moisander Heikki

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Ympäristö- ja rakennusvalvontakeskuksen johtaja Timo Pasi

Ympäristö- ja rakennuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle liitteen mukaisen esityksen talousarvioksi ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2025–2027

Käsittely

Esittelijän kokouksessa tekemät muutokset on huomioitu pöytäkirjassa.

Päätös

Ympäristö- ja rakennuslautakunta:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Talousarvion valmistelun lähtökohdat

Lähtökohdan vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2026 - 2027 taloussuunnitelman valmistelulle muodostavat Espoo-tarina, valtuuston vuonna 2020 hyväksymän ja kesäkuussa 2022 päivitetyn Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman linjaukset ja tavoitteet, yleinen taloudellinen tilanne ja toimintaympäristön kehitys sekä uusi hallitusohjelma ja valtion julkisen talouden suunnitelma ja kuntatalousohjelma.

Vuosien 2025–2027 talouden suunnittelua tehdään tilanteessa, jossa hyvinvointialueuudistus on muuttanut olennaisesti rahoituspohjaamme. Viime vuonna verotulokehitystä nostivat vielä ns. aikaisempien vuosien verohännät. Vuodelle 2024 tällaisia ei ole enää tulossa, jonka takia verotulot laskevat olennaisesti viime vuoden tasosta. Tämän lisäksi talouden alavireinen suhdanne hidastaa verotulojen kehitystä, jonka takia olemme tänä vuonna jopa jäämässä verotulotavoitteestamme.

Toimintaympäristössä on edelleen suuria epävarmuuksia ja talouden kasvun odotetaan käynnistyvän vähitellen. Vaikutukset näkyvät viiveellä kuntasektorin taloudessa. Verotulojen kertyessä arvioitua pienempänä ja samaan aikaan menojen kasvaessa ennakoitua nopeampana, on johtanut julkisen sektorin alijäämäisyyteen. Tämä tulojen ja menojen epätasapaino haastaa myös Espoon koko taloussuunnitelmakauden.

Kaupungin tulopohjan merkittävä pienentyminen asettaa suuria haasteita sille, millainen kaupungin menojen kasvu voi tulevilla taloussuunnitelmakaudella olla. Kokonaisuuteen liittyy myös Espoon mittava investointiohjelma ja velkamäärän kääntäminen laskuun. Vuodelle 2025 on kehyksessä varauduttu kaupunkitasolla (ilman TE-uudistuksen vaikutusta) 3 % menojen kasvuun. Menojen kasvua tulee hillitä, jotta kestävä talouden tasapaino voidaan saavuttaa.

Kehyksen ja taloussuunnitelman laadinta ovat saman prosessin peräkkäisiä osia. Käyttötalouden valmistelu alkaa kehysvaiheella ja tarkentuu myöhemmin syksyllä talousarvioksi ja -suunnitelmaksi sekä käyttösuunnitelmaksi.

Ympäristö- ja rakennuslautakunnan tulosityksikkö on Ympäristö- ja rakennusvalvontakeskus, jonka palvelualueet ovat Ympäristönsuojelu, Ympäristöterveyden huolto ja Rakennusvalvonta. Lisäksi tulosityksikkö sisältää palveluyksikön Tukipalvelut.

Lautakuntien ja johtokuntien on jätettävä kaupunginhallitukselle talousarvioesitys ja taloussuunnitelma ja sen liitteenä henkilöstösuunnitelma 30.9.2024 mennessä.

Kaupunginhallitus käsittelee määrärahakehystä 7.10.2024 ja valtuusto päättää siitä 21.10.2024. Kaupunginhallitus käsittelee vuoden 2025 talousarviota ja taloussuunnitelmaa 11.11.2024 ja 25.11.2023. Valtuusto päättää talousarviosta sekä taloussuunnitelmasta 4.12.2024

Take-ohjelman tavoitteet

Vuoden 2021 arviointikertomuksessa tarkastuslautakunnan suosituksena on, että talouden tasapainotuksen ja tuottavuuden sopeuttamisohjelman toteuttaminen on välttämätöntä kaupungin ja konsernin talouden kestävä tasapainon saavuttamiseksi ja sote-uudistuksen tuomiin muutoksiin sopeutumiseksi. Talouden tasapainottamis- ja tuottavuustoimenpiteiden toteuttamista on määrätietoisesti jatkettava ja tehostettava, jotta Espoon kaupunkikonsernin talous saadaan kestäväan tasapainoon asukkaiden peruspalvelut turvaten.

Valtuusto hyväksyi 13.6.2022 Sote- ja pelastustoimen muutoksilla päivitetyn Taloudellisesti kestävä Espoo - tuottavuus- ja sopeutusohjelman kokonaisuuden. Ohjelman toimenpiteillä ja linjauksilla tavoitellaan 116 milj. euron sopeutusta käyttötalouteen valtuustokauden 2021-2025 loppuun mennessä sekä investointitason laskemista kymmenellä prosentilla vuosina 2021-2030.

Ympäristö- ja rakennusvalvonnan take-ohjelman mukaiset tuottavuustavoitteet sisältyvät taloussuunnitelmaan ja sen mukaiseen talousarvioesitykseen. Take-ohjelmakaudella 2021–2025 saavutettavat säästöt ja tuottavuuden lisäykset:

- Take -kiinteistöveroselvitys; pysyvä lisäverotulo 2 500 000 €/vuosi vuodesta 2026 lähtien.
- Pysyvä henkilöstömenosäästö 216 000 € vuodesta 2026 lähtien. (Henkilöstömenosäästöt eivät sisällä uusia Take- ja tulostavoitteiden toteuttamiseksi tarvittavia lisävakansseja.)
- Rakennusvalvonnan ja kaupunkitekniikan keskuksen asiakaspalvelupisteiden yhdistäminen 200 000 €.

- Säästövapaiden purku viiden vuoden aikana yhteensä 141 000 €.
- Ympäristöterveydenhuollon toimintamenojen pysyvä säästö vuoden 2023 jälkeen 113 000 €/vuosi.
- Säästöt matkakustannuksista viiden vuoden aikana yhteensä 32 000 €.
- Rakennusvalvonnan lupamaksujen taso (yksikköhinta) korotetaan 5 prosentilla (250 000 €) vuosina 2023 ja 2025 ja määrärahoja lisätään prosessien uudistamista ja henkilöstökuluja varten.
- Lisäksi TakE tavoitteissa on asetettu tavoitteeksi menosäästö kaupungin keskitetyistä HR:n ja taloushallinnon ja asioinnin digitalisaatiohankkeista yhteensä 44 000 €.

Talousarvioaloitteet

Espoon kaupungin hallintosäännön 7 § mukaan, valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimialaan kuuluvissa asioissa. Talousarvioaloitteet, jotka merkitsevät talousarvion muuttamista, on valmisteltava seuraavan vuoden talousarvion yhteydessä, mikäli ne on jätetty maaliskuun loppuun mennessä. Kaupunginhallituksen tulee esitellä vastaukset talousarvioon liittyviin aloitteisiin valtuustolle esitettävän talousarvioesityksen yhteydessä.

Ympäristö- ja rakennusvalvontakeskuksen toimintaan liittyviä aloitteita ei ole tehty.

Talousarvioehdotus vuodelle 2025 ja taloussuunnitelma vuosille 2026 ja 2027

Toimialat laativat talousarvioesityksensä enintään talousarviokehyyksen mukaiseksi. Talousarvion kehysten valmistelussa on turvattu nykyisten palvelujen taso ja vastattu lainsäädännön edellyttämiin tehtäviin sekä palvelutarpeen ja kustannustason kasvuun. Tulosityksikkötason valmistelussa pohjana toimii TakE-kehukset ja siinä on huomioitu toimialojen esittämien lakimuutosten taloudelliset vaikutukset, varauduttu Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimuksen mukaisiin sopimuskorotuksiin.

Liitteenä on Ympäristö ja rakennusvalvontakeskuksen talousarvio 2025, jota esitetään Ympäristö- ja rakennuslautakunnan talousarvioksi 2025 ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2026–2027.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 KOKOUKSESSA MUUTETTU, Ympäristö- ja rakennuslautakunnan talousarvioesitys 2025
- 2 YRK_henkilöstösuunnitelmalomake 2025-2027-Lautakunta-TAE-2025

Oheismateriaali

Tiedoksi

